ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Мандах сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2023/103/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.dornogovi@audit.gov.mn

Дорноговь аймаг

Сайншанд сум

2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 261665, 70522734
Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр
Утас:70523020
Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Оюунтуяа
Утас: 99048991

Цахим хаяг: oyuntuya@esanhuu.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34
Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 1-6/216

танай ________ -ны № ________ -т

МАНДАХ СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Г.УГТАХЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Мандах сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорноговь аймгийн Мандах сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үзэх бөгөөд 2022 онд боловсролын байгууллагыг үйл ажиллагааны үр дүн, чанар, гүйцэтгэл, сургалтын хөтөлбөрийн бодит өртөгт суурилсан хувьсах зардлаар санхүүжүүлэх, үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин хөлсний бодлого хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн холбогдох эрх зүйн актуудыг шинэчлэн баталж, мөрдүүлсэн асуудлыг аудитын гол асуудал гэж үзлээ.

Дорноговь аймгийн Мандах сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг өмнөх онтой харьцуулахад мөнгөн хөрөнгийн дансанд их хэмжээний өөрчлөлт орсон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам"-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлэлгүйгээр дараагийн

0110?94?6

төсвийн жилд шилжүүлэн зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 16.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Илрүүлэлтээр Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 209.1 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 136.1 сая төгрөгийн 10 гүйлгээг хугацаа хоцроосон. Мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6.1 сая төгрөгийн орлогын 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.1 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 6.9 сая төгрөгийн 3 шийдвэрийн мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6.4 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:" 6.4.5 "Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" заалтуудтай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 1.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Энэ нь үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 3.1.3-д "анхан шатны баримт" гэж ажил, гүйлгээ гарсныг нотолж бүрдүүлдэг гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог; 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17.3.2-т "бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно"; 17.6-д "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 2 дахь заалт "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох асуудлыг тухайн байгууллагын төсвийн шууд захирагч шийдвэрлэнэ." заасны дагуу ажил дүгнэх журам боловсруулаагүй, 2022 онд ур чадварын нэмэгдэл олгоогүй байна. Энэ нь Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 3 дахь заалт " ... шалгуур үзүүлэлтийн дагуу албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас 10-25 хувиар тооцож, сар бүр олгоно", 5 дахь заалт " ...тухайн байгууллага жил бүрийнхээ төсөвт тусгаж олгоно" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 7 зорилт, 27 арга хэмжээний хэрэгжилт 89.0 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 93.8 хувийн биелэлттэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т. ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**48,336,374.84**	**61,974,953.10**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	16,697,208.10
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	-	16,697,208.10
3121	**Төгрөг**	-	16,697,208.10
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	16,697,208.10
33	**АВЛАГА**	4,224,726.02	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	4,224,726.02	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	44,111,648.82	45,277,745.00
351	**Түүхий эд материал**	11,317,649.00	11,255,789.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	10,996,649.00	11,255,789.00
35130	Эм боох материал	321,000.00	-
354	**Хангамжийн материал**	32,793,999.82	34,021,956.00
35410	Бичиг хэргийн материал	785,320.00	479,450.00
35420	Аж ахуйн материал	23,697,769.82	21,566,436.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,834,000.00	3,943,360.00
35460	Хүнсний материал	5,476,910.00	8,032,710.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**991,116,527.99**	**971,600,751.69**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	991,116,527.99	971,600,751.69
392	**Биет хөрөнгө**	963,622,944.59	944,188,418.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	956,211,570.00	956,162,290.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,296,178.28)	(62,241,576.60)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	68,693,773.00	57,947,673.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,773,362.86)	(26,202,593.83)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,441,326.53	23,552,417.30
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,752,912.04)	(10,872,613.38)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,496,310.00	11,346,310.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,313,052.76)	(6,418,959.24)
39217	Ном	915,471.00	915,471.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	27,493,583.40	27,412,333.44
39301	Програм хангамж	325,000.00	325,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(135,416.60)	(216,666.56)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	27,304,000.00	27,304,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,039,452,902.83**	**1,033,575,704.79**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,039,452,902.83**	**1,033,575,704.79**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,039,452,902.83	1,033,575,704.79
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	83,057,076.30	83,057,076.30
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	878,543,127.10	872,665,929.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	878,543,127.10	878,543,127.10
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(5,877,198.04)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	77,852,699.43	77,852,699.43
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,039,452,902.83**	**1,033,575,704.79**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**226,979,213.49**	**279,276,033.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,135,000.00**	**19,975,732.95**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	19,975,732.95
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	19,975,732.95
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		1,516,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого -Үндсэн хөрөнгө		15,425,782.95
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал		3,033,950.00
122	**Тусламжийн орлого**	3,135,000.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	3,135,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**223,844,213.49**	**259,300,301.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	210,667,700.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	210,667,700.00	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,940,200.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,940,200.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	10,236,313.49	37,334,901.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	10,236,313.49	37,334,901.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	221,965,400.00

133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	221,965,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**255,394,428.52**	**284,959,065.37**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**255,394,428.52**	**284,959,065.37**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	231,194,380.46	284,959,065.37
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	156,450,887.00	175,586,361.00
210101	Үндсэн цалин	113,234,143.00	145,047,739.00
210102	Нэмэгдэл	30,257,640.00	25,715,837.00
210104	Урамшуулал	12,959,104.00	4,822,785.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	20,517,155.94	22,095,857.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,278,072.55	15,031,950.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,562,715.65	1,781,050.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,250,252.52	1,420,648.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	300,783.92	342,080.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,125,331.30	3,520,127.71
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	10,360,413.49	15,107,640.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,455,413.49	5,741,000.00
210302	Түлш, халаалт	5,905,000.00	9,366,640.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	7,374,460.00	13,244,913.82
210401	Бичиг хэрэг	1,279,030.00	2,102,870.00
210402	Тээвэр, шатахуун	611,600.00	938,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	157,600.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	607,900.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	31,500.00	3,430,380.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,738,600.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,948,230.00	6,773,363.82
2105	**Нормативт зардал**	4,825,950.00	21,830,350.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	68,900.00	321,000.00
210502	Хоол, хүнс	4,757,050.00	21,509,350.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	44,000.00	-
210604	Урсгал засвар	44,000.00	-
2107	**Томилолт, зочны зардал**	336,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	336,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	771,720.00	324,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	555,720.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	324,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	30,513,794.03	36,769,942.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	1,609,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,000.00	413,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,502,794.03	34,747,392.63
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	24,200,048.06	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	200,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	200,000.00	-
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	24,000,048.06	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,000,048.06	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(28,415,215.03)**	**(5,683,031.42)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	194,166.62
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	194,166.62
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(194,166.62)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(28,415,215.03)**	**(5,877,198.04)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**226,979,213.49**	**260,816,301.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,135,000.00**	**1,516,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	1,516,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	-	1,516,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		1,516,000.00
122	**Тусламжийн орлого**	3,135,000.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	3,135,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**223,844,213.49**	**259,300,301.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	210,667,700.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	210,667,700.00	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,940,200.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,940,200.00	-

1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	10,236,313.49	37,334,901.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	10,236,313.49	37,334,901.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	221,965,400.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	221,965,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**216,834,523.49**	**244,119,092.90**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**216,834,523.49**	**244,119,092.90**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**192,634,475.43**	**244,119,092.90**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	146,739,566.00	172,064,058.67
210101	Үндсэн цалин	103,522,822.00	140,680,286.98
210102	Нэмэгдэл	30,257,640.00	26,560,986.69
210104	Урамшуулал	12,959,104.00	4,822,785.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	20,517,155.94	21,393,434.23
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,278,072.55	14,035,605.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,562,715.65	1,849,174.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,250,252.52	1,497,943.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	300,783.92	329,161.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,125,331.30	3,681,550.05
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	9,954,413.49	16,217,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,455,413.49	5,741,000.00
210302	Түлш, халаалт	5,499,000.00	10,476,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	4,145,600.00	-
210401	Бичиг хэрэг	280,000.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	611,600.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	157,600.00	-
210404	Ном, хэвлэл	6,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,282,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,808,400.00	-
2105	**Нормативт зардал**	7,133,900.00	24,065,150.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	41,900.00	-
210502	Хоол, хүнс	5,942,000.00	24,065,150.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,150,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,002,280.00	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	2,002,280.00	1,500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	336,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	336,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	771,720.00	444,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	555,720.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	444,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,033,840.00	8,435,450.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	6,155,450.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,033,840.00	2,280,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**24,200,048.06**	**-**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	200,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	200,000.00	-
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	24,000,048.06	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,000,048.06	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	10,144,690.00	16,697,208.10
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**7,015,690.00**	**-**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,015,690.00**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	7,015,690.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	7,015,690.00	-
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	(7,015,690.00)	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	3,129,000.00	16,697,208.10
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	16,697,208.10

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**83,057,076.30**	**77,852,699.43**	**878,543,127.10**	1,039,452,902.83
D01	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**		**77,852,699.43**	**878,543,127.10**	956,395,826.53
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**83,057,076.30**	**77,852,699.43**	**878,543,127.10**	1,039,452,902.83
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(5,877,198.04)	(5,877,198.04)
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**83,057,076.30**	**77,852,699.43**	**872,665,929.06**	1,033,575,704.79

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**			
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	260,296,900.00	244,119,092.90	16,177,807.10
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	260,296,900.00	244,119,092.90	16,177,807.10
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	260,296,900.00	244,119,092.90	16,177,807.10
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	184,607,900.00	172,064,058.67	12,543,841.33
210101	Үндсэн цалин	152,491,600.00	140,680,286.98	11,811,313.02
210102	Нэмэгдэл	28,451,700.00	26,560,986.69	1,890,713.31
210104	Урамшуулал	3,664,600.00	4,822,785.00	(1,158,185.00)
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	23,163,400.00	21,393,434.23	1,769,965.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,751,200.00	14,035,605.01	1,715,594.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,853,000.00	1,849,174.83	3,825.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,482,500.00	1,497,943.25	(15,443.25)
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	370,500.00	329,161.09	41,338.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,706,200.00	3,681,550.05	24,649.95
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	16,217,000.00	16,217,000.00	-
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,900,000.00	5,741,000.00	159,000.00
210302	Түлш, халаалт	10,317,000.00	10,476,000.00	(159,000.00)
2105	**Нормативт зардал**	25,657,600.00	24,065,150.00	1,592,450.00
210502	Хоол, хүнс	25,657,600.00	24,065,150.00	1,592,450.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,500,000.00	1,500,000.00	-
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	444,000.00	444,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	444,000.00	444,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	8,707,000.00	8,435,450.00	271,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,427,000.00	6,155,450.00	271,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,280,000.00	2,280,000.00	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	260,296,900.00	260,816,301.00	(519,401.00)
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	222,961,900.00	221,965,400.00	996,500.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	222,961,900.00	221,965,400.00	996,500.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	37,335,000.00	37,334,901.00	99.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	37,335,000.00	37,334,901.00	99.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	-	1,516,000.00	(1,516,000.00)
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		1,516,000.00	(1,516,000.00)
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**-**	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**16,697,208.10**	(16,697,208.10)
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00	-
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	18.00	18.00	-
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9.00	9.00	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.00	8.00	-
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	75.00	63.00	12.00
631	**СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА**	75.00	63.00	12.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	75.00	63.00	12.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 0.3 сая төгрөгийн 2 алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 0.3 сая төгрөгийн 2 алдааг залруууллаа.

Залруулсан алдаа:

1. Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл 0.1 сая төгрөгөөр илүү байгуулсныг;
2. Хасагдсан үндсэн хөрөнгийн 0.2 сая төгрөгийн гарзыг бүртгээгүй байсныг тус тус залруууллаа.

Аудитаар нийт 2 зөрчил[2] илэрснээс 1 зөвлөмж, 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.2 Албан шаардлага

1. **Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал**

Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 209.1 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 136.1 сая төгрөгийн 10 гүйлгээг хугацаа хоцроосон. Мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6.1 сая төгрөгийн орлогын 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.1 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 6.9 сая төгрөгийн 3 шийдвэрийн мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна. Энэ нь төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө шамшигдуулах, орлого нуун дарагдуулах, зориулалтын бус, үр ашиггүй зарцуулалт хийгдэх үр дагавартай.

Мөн Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6.4 “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:” 6.4.5 “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 6.4.8 “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр”; заалтуудтай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.3 Зөвлөмж

1. **Төлбөрийн цахим баримттай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт: Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 1.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавартай.

Мөн үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 3.1.3-д “анхан шатны баримт” гэж ажил, гүйлгээ гарсныг нотолж бүрдүүлдэг гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог; 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 4.1.14-т "төлбөрийн баримт" гэж тухайн төлбөр тооцоо хийгдсэнийг нотлох он, сар, өдөр, дахин давтагдашгүй төлбөрийн дугаар бүхий нэгдсэн системээр баталгаажсан, албан татвар суутган төлөгч буюу худалдаа эрхлэгчийг таних тэмдэг бүхий нэр, хаяг, татвар төлөгчийн дугаар, худалдаа хийгдсэн бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, төлбөр тооцооны болон татварын дүн зэрэг мэдээллийг агуулсан зориулалтын тоног төхөөрөмжөөс гаргасан цаасан болон цахим

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

баримтыг", 17.3.2-т "бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно"; 17.6-д "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авалтыг тооцоо хийгдсэн тухай бүрд нь цаасан болон цахим ибаримтыг үндэслэн санхүүгийн тайланд тусгаж ажиллах

Дээрх зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл 0.1 сая төгрөгөөр илүү байгуулсан.	1	110.8		-	1	110.8	1	110.8		-		
Хасагдсан үндсэн хөрөнгийн 0.2 сая төгрөгийн гарзыг бүртгээгүй	1	194.2			1	194.2	1	194.2				
Дүн	**2**	**305.3**	**-**	**-**	**2**	**305.3**	**2**	**305.3**	**-**	**-**		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 1.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна.	1						1					
Дүн	1						1					-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 209.1 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 136.1 сая төгрөгийн 10 гүйлгээг хугацаа хоцроосон. Мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6.1 сая төгрөгийн орлогын 1 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.1 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 6.9 сая төгрөгийн 3 шийдвэрийн мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна.	1		-	-	1	-	-	
Дүн	**1**		**-**	**-**	**1**	**-**	**-**	